

Силабус навчальної дисципліни

СОЦІАЛЬНА МЕДІАЦІЯ

Навчальний рік: 2025-2026

Освітня програма: 231 Соціальна робота

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Обсяг: 6 кредитів ЕКТС

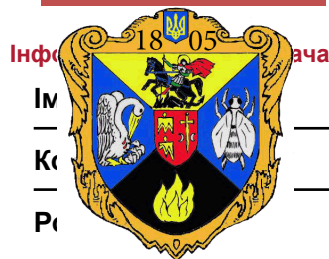
Курс: 2, семестр: весняний

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Кафедра: кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи

Затверджено: протокол № 12 від 25.02.2025

LABORE ET ZELO

Борисюк Світлана Олексіївна

E-mail: svitlanaborysiuk@gmail.com, Тел. (068)1072184

Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (ауд.204, новий корпус НДУ)

Години консультацій

Вівторок: 13.30-15.00

Опис курсу

Навчальна дисципліна «Соціальна медіація» спрямована на формування в аспірантів розуміння теоретичних засад та розвиток практичних умінь організації медіації в соціальних та педагогічних інституціях різного типу, вивчення аспірантами основних механізмів правового регулювання діяльності медіатора та покликаний формувати у них прагнення до творчого пошуку нових способів. Цей курс практичного спрямування, призначений для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня і є вибіркоким, формою контролю є залік. робоча програма складена відповідно до навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Основними завданнями вивчення дисципліни є: сформувати в аспірантів базові знання про мультидисциплінарний характер процедури медіації; сприяти засвоєнню аспірантами системи знань правової природи та становлення інституту медіації; розкрити сучасні погляди на природу конфлікту та ознайомити слухачів курсу з основними принципами і методами управління конфліктами, сучасними методами врегулювання конфліктів; допомогти майбутнім фахівцям оволодіти навичками організації медіації як самостійного способу врегулювання суперечок, соціальних конфліктів; розширити можливості використання міждисциплінарних науково-практичних та прикладних досліджень в сфері гармонізації людських відносин, вирішення спорів альтернативними способами; розвинути здатність будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

Компетентності та результати навчання

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Соціальна робота» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

- ЗК.Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері.
- ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку його економічної сфери.
- ЗК4.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК10.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру у педагогічній сфері.
- СК4.Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості.
- СК9.Здатність оцінювати соціально-педагогічні проблеми, потреби, особливості та ресурси особистості.
- СК10.Здатність розробляти шляхи подолання педагогічних проблем щодо покращення соціально-психологічного стану осіб у дорослому та дитячому віці та знаходити ефективні методи їх вирішення.
- СК16.Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціально-педагогічної роботи.
- СК18.Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
- СК19.Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у соціальній сфері .

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «231. А Соціальна робота» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

- РН1.Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних задач.
- РН4.Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу педагогічної проблеми.
- РН5.Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
- РН6.Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів у виховній діяльності.
- РН7.Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.
- РН9.Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання консультативної допомоги.
- РН10.Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
- РН11.Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
- РН14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна консультативна допомога.
- РН15. Приймати практичні рішення для покращення соціально-психологічного стану учасників освітнього процесу.
- РН18. Налагоджувати співпрацю з представниками різних професійних груп; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів учасників освітнього процесу.
- РН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси людей, ресурси соціальної групи для розв'язання їх проблем, виходу з конфліктної ситуації,із складних життєвих обставин.

РН 23. Конструювати процес та результат соціально-педагогічної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Форми, методи та засоби навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год.), практичних занять (30 год.), та організації самостійної роботи аспірантів у бібліотеках та комп'ютерних мережах (120 год.). Викладач використовуватиме інтерактивні та проблемні методи навчання, консультації. Навчання відбуватиметься (за потреби) на платформі ZOOM та з використанням інших продуктів Google, тому здобувачам вищої освіти необхідно мати обліковий запис в Google.

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, навчальних посібників; наукових джерел інформації у галузях наукового дослідження; довідкових джерел: словників, енциклопедій тощо; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

Організація навчання

Обсяг	Тема
90 годин	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади застосування медіації у соціальній роботі. - Теоретико-методологічні основи вивчення дисципліни. - Передумови виникнення та розвитку інституту медіації у вітчизняному та зарубіжному досвіді. - Етичні та нормативно-правові засади впровадження медіативних практик у соціальній роботі. - Принципи та правила медіації. - Медіація як соціальна послуга. - Особистість медіатора: характерологічні якості та особливості діяльності. - Перспективи та заходи підтримки розвитку соціальної медіації в Україні.
90 годин	Змістовий модуль 2. Технології медіації у соціальній роботі - Медіація як соціальна технологія посередництва у конфліктних ситуаціях; - Соціальна медіація та інші форми посередницької діяльності: порівняльний аналіз. - Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів та запобігання домашнього насильства. - Технологія застосування медіації в закладах освіти. - Медіація при вирішенні цивільно-правових спорів. - Медіація як засіб вирішення конфліктів у громаді.

Оцінка

Бали	Результат навчання, що оцінюється
30	Портфоліо до змістовного модуля 1 «Теоретичні засади застосування медіації у соціальній роботі»: - Ессе на тему «Місце соціальної медіації у системі соціальних послуг в Україні». - Скласти бібліографію до теми та підготувати дискусію : «Медіація як механізм мирного вирішення конфліктів у соціальній роботі». - Скласти таблицю: «Виникнення технології медіації у різних країнах світу». - Тезисно подати матеріал за темою: «Проблеми та перспективи використання технології медіації в Україні». - Твір-дослідження « Як і де навчитися соціальному посередництву (медіації)». - Банк діагностичних методик для визначення готовності людини до організації соціального підприємництва. - Твір-роздум «Чи можу я стати соціальним медіатором?»
40	Портфоліо до змістовного модуля – 2. «Технології медіації у соціальній роботі»: - Мапа думок щодо підтримки та перешкод в організації процесу медіації в різних напрямках соціальної роботи. - Скласти таблицю типології сімейних конфліктів у соціальній роботі. - Підготувати доповідь на тему: «Медіаційні технології у вирішенні проблеми булінгу у дитячому та підлітковому середовищі». - Розробити таблицю «Нормативно-правові засади регулювання питання запобігання

	насилюства та жорстокого поводження з дітьми». - Скласти схему форм та методів посередницької роботи з внутрішньо переміщеними особами. - Підібрати методичні матеріали на тему: «Застосування технік медіації у роботі з військовими та їх родинами» - Підготувати доповідь на тему: «Особливості медіаційної роботи з людьми похилого віку» - Скласти таблицю «Основні етапи процедури медіації». -Скринька методичних матеріалів для організації роботи соціального медіатора.
30	Навчальний проєкт (проєкт організації соціального посередництва (медіації) в умовах окремої (реальної або за вибором) об'єднаної територіальної громади. Презентація кейсу щодо роботи соціального працівника- медіатора в Україні.)
100	Разом (Залік)

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі портфолію та проєкту є три дні до іспиту.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія / Н. А. Мазаракі / Інститут законодавства Верховної Ради України. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 276 с.
2. Коваль Р. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід упровадження. Посібник / Р. Коваль, А. Горова, А. Нікітчук та інші. *Київ*: Видавець Захаренко В.О., 2019. 168 с.
4. Лисевич О. В. Методичні рекомендації щодо формування культури педагогічного спілкування майбутніх вчителів засобами діалогічних навчальних ситуацій / О. В. Лисевич. – Кривий Ріг, 2011. – 30 с.
5. Мільто Л.О. Методика розв'язання педагогічних задач: навчальний посібник. - Х.: Ранок-НТ, 2014. - С. 129-133.
6. Посібник «Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект». – [Навч-метод. посібник] /К.:ФОП Стеценко В.В. - 2016, – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:lastrada.org.ua/ucp_file.php?c=JqVIjfoFBStqlCLmi1wsfbXKGCUY1
7. Якубовська О.М., Гапійчук І.М. Основи дидактичної емоційної взаємодії. Навчально-методичний посібник до спецкурсу. - Вінниця: Велес, 2001. - 108с.